

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 mei 2000

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
uitgebracht door de heer Bart De Smet
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jan Penris.

Vaste leden :

de heer Bart De Smet, mevrouw Veerle Heeren, de heren Jan Laurys, Mark Van der Poorten ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Dominique Guns,

de heer Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Filip Dewinter, Jan Penris ;

de heren Herman De Loor, Tuur Van Wallendael ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, de heren Carl Decaluwe, John Taylor, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche ;

de heren Jozef Browaeys, Marc Cordeel, Patrick Lachaert, Stefaan Platteau ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Christian Verougstraete, Frans Wymeersch ;

de heren André Kenzeler, Marcel Logist ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

19-A (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	4
II. Bespreking	7
III. Antwoorden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport	13
IV. Replicen	16
V. Indicatieve stemming	17

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid besprak op 17 mei 2000 het haar toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000. De bespreking had betrekking op de bevoegdheden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport.

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

De minister verklaart dat de aanpassingen die bij de voorliggende budgetcontrole gevraagd worden, de oorspronkelijk door het Vlaams parlement goedgekeurde begroting niet fundamenteel wijzigen. De voorgestelde aanpassingen hebben in hoofdzaak te maken met de voorbereiding van de verkiezingen voor de gemeente- en provincieraden van 8 oktober eerstkomend. Daarnaast worden kredieten vrijgemaakt voor de personele ondersteuning van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. Tot slot heeft de minister, zoals in de commissie aangekondigd ter gelegenheid van de begrotingsopmaak, het initiatief genomen om de Imalso-compensatie op het Vlaams Provinciefonds onge-
daan te maken.

De minister licht de verschillende budgetwijzigingen vervolgens kort toe.

In basisallocatie 12.04 (uitgaven i.v.m. de verkiezing van gemeente- en provincieraden) van programma 53.1 wordt het initiële krediet verhoogd van 33 miljoen tot 60 miljoen frank. Het initiële krediet van 33 miljoen frank is volgens de minister ontoereikend voor de initiatieven zoals die onder meer in de beleidsnota werden uiteengezet. De budgettaire weerslag van de voorgestelde verhoging met 27 miljoen blijft beperkt tot de kredieten van het begrotingsjaar 2000.

De minister verklaart deze kredietverhoging te vragen omwille van het belang dat hij hecht aan de verkiezingen voor de raden van de gemeenten en de provincies. Voor de Vlaamse regering zijn de gemeenten en de provincies partners in het overheidsbeleid. Zij zijn het niveau waar de burger nog

direct en dagelijks mee in contact komt. Daarom is het van belang de aandacht van de bevolking te vragen voor het verkiezingsgebeuren dat om de zes jaar plaatsvindt en dat het beleid van de gemeenten en provincies voor zes jaar zal bepalen.

De minister verwijst naar een aantal initiatieven die reeds ondernomen werden in het kader van de verkiezingen van 8 oktober 2000. Meer bepaald verwijst hij naar een voorlichtingscampagne die in het voorjaar werd gehouden (perscampagne, televisiespot en regeringsmededeling) en die ongeveer 20 miljoen frank kostte. De bedoeling van de campagne was de aandacht van de burger te vragen voor de waarde van de verkiezingen, waarbij tevens een oproep werd gedaan tot burgers om zich kandidaat te stellen voor de verkiezingen.

In die campagne werd het vormingsaanbod aangekondigd dat op 15 verschillende plaatsen in Vlaanderen en Brussel wordt aangeboden en dat georganiseerd wordt in een samenwerking tussen de administratie Binnenlandse Aangelegenheden en de VVSG. 2100 personen hebben zich voor de vormingssessies ingeschreven. Ongeveer 80 % van de ingeschrevenen zijn nieuwe kandidaat-raadsleden.

Met betrekking tot de subsidie voor de vorming van mandatarissen (basisallocatie 33.02) wordt voorgesteld het initiële krediet van 3 miljoen tot 8 miljoen frank te verhogen. De minister merkt nog op dat het nummer van de oorspronkelijke basisallocatie 43.06 werd gewijzigd in 33.02. De basisallocatie 43 wordt enkel gebruikt voor publieke rechtspersonen ; basisallocatie 33 geldt voor private rechtspersonen zoals vzw's en feitelijke verenigingen. Zoals reeds gesteld werkt de administratie voor de ontwikkeling van dit vormingsaanbod samen met de VVSG.

Wat ten slotte de projecten voor interlokale samenwerking betreft (basisallocatie 43.07), wordt het initiële krediet van 18 miljoen tot 16,2 miljoen frank verminderd. Sinds 1999 is op de begroting een krediet van 18 miljoen frank voorzien om maximaal 6 concrete projecten voor interlokale samenwerking te ondersteunen. De bedoeling was een testcase te vormen voor minder strikte vormen van samenwerking dan de oprichting van een intercommunale structuur. Dit kaderde in de voorbereiding van het nieuwe decreet op de interlokale samenwerking, dat momenteel in voorbereiding is.

Het ging oorspronkelijk om maximaal 6 projecten. Daarvan hebben er 4 effectief een aanvraag ingediend (Coördinatie Regionaal Stedelijk gebied Turnhout, Strategisch Plan Rupelstreek, Overleg

Westhoekgemeenten, Kanaaltochten Vlaams-Brabant). Doordat slechts voor vier projecten een aanvraag werd ingediend is er budgettaire ruimte vrij. Die wordt gebruikt om kredieten vrij te maken voor de aanwerving van twee ambtenaren op niveau A1 voor de ondersteuning van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur. Die extra ondersteuning past in het opstarten van de werkzaamheden van de Hoge Raad. Daarmee wordt tevens tegemoet gekomen aan een wens van de Raad en zijn voorzitter.

SOCIAAL IMPULSFONDS

Ook met betrekking tot programma 53.2 zijn er geen fundamentele wijzigingen aan te geven. De voorliggende aanpassingen liggen in de lijn van de uitvoering van het lopende programma en van de uitvoering van reeds genomen regeringsbeslissingen.

Op de regering van 15 oktober 1999 werd overeengekomen dat minister Vogels voor het begrotingsprogramma met betrekking tot 'integratie van kansarmen' (programma 41.8) bevoegd is en dat daardoor de basisallocaties van programma 53.2, die hierop betrekking hebben, worden overgedragen naar programma 41.8 (bedrag van 42,8 miljoen frank). In het programmadecreet wordt deze wijziging opgenomen. Daar de middelen van het SIF vanaf 2000 voorzien worden uit de algemene middelen (en niet meer vanuit het leegstandsfonds) is het doorschuiven van die basisallocaties een budgettair neutrale operatie.

De minister stelt dat op basisallocatie 12.01 (uitgaven voor bekendmaking van werking en acties Sociaal Impulsfonds) een desindexatie van 0,2 % werd toegepast op het initieel krediet van 40 miljoen, wat resulteert in een vermindering van 80.000 frank (afgerond 0,1 miljoen frank).

Daarnaast worden op deze basisallocatie de middelen gecompenseerd voor het project stedenbeleid binnen de Vlaamse administratie (beslissing Vlaamse regering van 22 december 1999 : 3 personeelsleden als adjunct van de directeur) en de middelen voor de informatica businesscase (project SIF, uitbreiding databank). Het gaat respectievelijk over 5,7 miljoen frank (personeel, recurrent) en 2,2 miljoen frank (informatica, niet-recurrent), ter compensatie op programma 99.1.

Wat basisallocatie 43.11 betreft (subsidies in het kader van het SIF), wordt het gesplitst vastleg-

gingskrediet van het SIF (7.558,1 miljoen frank) verhoogd tot 7.560,9 miljoen frank (+ 2,8 miljoen frank) door een overdracht (niet-geordonnanceerde middelen gemeente Izegem 1999). Ook hiervoor wordt in het programmadecreet een bepaling ingeschreven.

Voor het overige worden er op dit programma geen nieuwe initiatieven genomen.

HUISVESTING

Inleiding

De minister merkt op dat hij recent de bevoegdheid Huisvesting heeft overgenomen van minister Bert Anciaux en samen daarmee ook de begroting Huisvesting en de ingediende wijzigingen. Hij verklaart de door minister Anciaux ingediende beleidsnota voor het Vlaams woonbeleid verder uit te zullen voeren, maar ook een aantal eigen accenten te zullen leggen.

Eén van de belangrijkste doelstellingen van het Vlaams woonbeleid blijft de realisatie van 15.000 bijkomende sociale huurwoningen tegen het einde van deze regeerperiode. Deze doelstelling komt deels tegemoet aan de resolutie die terzake in maart vorig jaar werd gestemd in het Vlaams Parlement en waarin om 45.000 bijkomende sociale woningen werd gevraagd. In het regeerakkoord werd uitdrukkelijk overeengekomen om het bedrag in de begroting voor sociale huurwoningen op te trekken, zodat 15.000 bijkomende woningen kunnen worden gerealiseerd. De minister wil echter alles in het werk stellen om het aantal sociale huurwoningen tegen het einde van deze legislatuur verhoogd te zien met 20.000. Huisvesting is immers een basisrecht, opgenomen in onze grondwet. De nood aan betaalbare huisvesting van een goede kwaliteit blijft groot. Dat blijkt uit het feit dat begin 1999 nog 63.000 mensen ingeschreven stonden op de wachtlijsten voor een sociale huurwoning.

De minister wil deze ambitieuze doelstelling bereiken met een gevarieerd pakket aan maatregelen, waarbij ook de private woningbouw zal betrokken worden. Een en ander zal worden ondersteund door een set van fiscale en financiële maatregelen, onder meer het aanwenden van de inzetbare middelen van de VHM en van de socialehuisvestingsmaatschappijen.

Volgens de minister is een grondige hervorming van de sector onvermijdelijk om dit aantal te bereiken. Uitgangspunt van deze hervorming zal zijn dat het lokale bestuursniveau moet uitgroeien tot de spil van het hele huisvestingsgebeuren. De gemeenten zullen terzake dan ook geresponsabiliseerd worden en aangemoedigd met financiële en andere ondersteuning door de administratie en door de opdrachthouders voor de sociale huisvesting. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij moet dan eerder uitgroeien tot een overkoepelend dienstencentrum dat de diverse actoren op het terrein, in eerste instantie de socialehuisvestingsmaatschappijen maar ook anderen, moet ondersteunen met haar opgebouwde expertise in het uitvoeren van het woonbeleid.

Uitgavendecreetsbepalingen

In artikel 12, § 1 wordt voorgesteld om in de libellé van de basisallocaties 63.66 en 63.67, die beiden betrekking hebben op de subsidiëring van sociale woonprojecten in woonvernieuwings- en herwaarderingsgebieden, het woord 'tegemoetkoming' te vervangen door 'subsidie'. Het betreft hier inderdaad een subsidie. Het Rekenhof heeft uitdrukkelijk om deze aanpassing verzocht.

In artikel 20 wordt een aanpassing voorgesteld van het oorspronkelijke artikel 32, dat handelt over het bedrag aan leningen waaraan het Vlaams gewest de gewestwaarborg hecht, ter financiering van de jaarlijkse investeringsprogramma's van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. De gewestwaarborg wordt slechts gehecht aan het verschil tussen de toegestane investeringsmachtiging en de verleende kapitaalsubsidie. Aangezien het bedrag van de kapitaalsubsidies door de stijging van de rente fors dient opgetrokken te worden, vermindert uiteraard recht evenredig het bedrag waarvoor gewestwaarborg verleend wordt. Met dit artikel worden deze bedragen dus in overeenstemming gebracht met de verhoogde kapitaalsubsidie voor de VHM.

Artikel 36 handelt over de begroting van de Dienst met Afzonderlijk Beheer, het Fonds voor de Financiering van het Urgentieplan voor de Sociale Huisvesting (Domus Flandria). Ten opzichte van de initiële begroting werd het overgedragen saldo exact bepaald, werd een foutieve ESR code rechtgezet en werden een aantal ramingen herzien. Het betreft hier dus vooral een aantal technische aanpassingen.

De artikelen 66 en 68 zijn twee artikels die vorig jaar ook al werden ingediend en goedgekeurd voor opname in het uitgavendecreet, maar die blijkbaar

per vergissing niet weerhouden werden in de initiële begroting. Artikel 66 is noodzakelijk om verder betalingen te kunnen doen op vastleggingen, gedaan op programma 24.70 om de opgelopen achterstallen voor het programma huurcompensatie in het kader van de alternatieve financiering voor de sociale huisvesting (dit is een uitdovend programma), weg te kunnen werken. Artikel 68 is noodzakelijk om nog betalingen te kunnen doen voor de investeringsprogramma's van de VHM die nog vastgelegd werden onder het vorige financieringssysteem.

Administratieve begroting

Louter cijfermatig gezien situeren de voornaamste wijzigingen zich in het domein van de vastleggingsbudgetten. Bij de initieel goedgekeurde begroting 2000 bedroeg het totale budget aan vastleggingskredieten 12,7 miljard frank. Bij deze begrotingscontrole bedraagt dit budget 13,7 miljard frank.

Aan de basis hiervan liggen 2 belangrijke aanpassingen in volgende beleidsvelden :

- het verzekeren van particulieren tegen inkomensverlies in geval van onvrijwillige en volledige werkloosheid en arbeidsongeschiktheid ;
- de investeringsprogramma's van de VHM met betrekking tot zowel de eigendoms- als de huursector.

Wat de verzekering tegen inkomensverlies betreft, werd reeds bij de begrotingsopmaak het krediet in constant beleid betreffende de kosten van deze verzekering becijferd op 70 miljoen frank. Hoewel beslist werd het normkrediet van 52,5 miljoen frank aan te houden, werd wel het engagement aangegaan dat het krediet tijdens de begrotingscontrole opnieuw zou berekend worden door de administratie. Aan de hand van de meest recente gegevens bij de begrotingscontrole werd het benodigde krediet in constant beleid berekend op 71,5 miljoen frank. Dit bedrag wijkt nauwelijks af van de budgettering ten tijde van de begrotingsopmaak en geeft nogmaals aan dat het normkrediet van 52,5 miljoen frank ontoereikend is.

De gegevens van maart 2000 leren dat momenteel ongeveer 6.400 particulieren een inkomensverliesverzekering afgesloten hebben met OMOB. De jaarlijkse aangroei in deze sector wordt geraamd op 7.600 polissen. De minister wil in de toekomst een verder optimaal gebruik van deze verzekering stimuleren. De voorbije maanden werd rond dit instrument een actieve campagne gevoerd in de ge-

schreven pers, die in de toekomst herhaald zal worden. Het gevraagde krediet van 71,5 miljoen frank in 2000 is hiervoor dus zeker verantwoord.

Betreffende de investeringsprogramma's van de VHM, worden de subsidiepercentages voor deze programma's voor de huur- en de eigendomssector berekend in functie van de evolutie van de marktrente. Deze wordt gemeten op basis van het voortschrijdend gemiddeld rendement van de rentevoet van een OLO (lineaire obligatielening) met een resterende looptijd van 10 jaar, dit voor de periode van zes maanden die het tijdstip van de vastlegging van het subsidiepercentage voorafgaat.

De berekening van de subsidiepercentages heeft plaats op twee tijdstippen : een eerste keer in het jaar van de begrotingsopmaak 2000, en een tweede keer in het begrotingsjaar 2000. Het voorlopige subsidiepercentage werd becijferd op basis van het hogervermeld rendement van de OLO op 1 juli van het jaar van de begrotingsopmaak (hier : 1999).

Het definitief subsidiepercentage werd berekend op basis van het hogervermeld rendement van de OLO op 1 maart van het begrotingsjaar 2000. Op 1 juli 1999 bedroeg het rendement van de 10-jarige OLO 4,2388%. Op 1 maart 2000 bedroeg het rendement van de 10-jarige OLO 5,5678%. De stijging van het krediet, zowel voor de huur- als voor de eigendomssector, wordt dus verklaard door de duurdere kostprijs van de lineaire obligatielening. Dit resulteert uiteindelijk in een verhoging van de kapitaalsubsidie voor de VHM-huursector met 309,3 miljoen frank tot bijna 2,4 miljard frank voor een totale investeringsmachtiging van bijna 4,9 miljard frank en in een verhoging voor de eigendomssector met 379,1 miljoen frank tot 706,4 miljoen frank (meer dan een verdubbeling) voor een totale investeringsmachtiging van iets meer dan 3 miljard frank.

Deze cijfers tonen aan dat over het gepaste financieringssysteem in de sociale huisvestingssector grondig moet nagedacht worden. De voorziene financiële audit in de huisvestingssector zal de minister dan ook onverkort laten uitvoeren. De administratie is momenteel druk bezig met daarvoor de opdracht te omschrijven, zodat deze spoedig kan toegewezen en uitgevoerd worden. Eén van de belangrijkste resultaten van deze audit zal in ieder geval de omschrijving van een efficiënt en aangepast financieringssysteem voor de sociale huisvesting moeten zijn.

Hoewel dit louter budgettair geen enkele weerslag heeft, dient met betrekking tot de vastleggingskre-

dieten nog een aanpassing aangehaald te worden die zich situeert in het domein van subsidiëring van stads- en dorpsbouwprojecten gelegen in woonvernieuwing- en herwaarderingsgebieden. Meer bepaald heeft dit onrechtstreeks te maken met de afwerking van het opheffen stelsel van tegemoetkomingen van het Vlaamse Gewest voor de uitvoering van stads- en dorpsherwaarderingsprojecten. (Besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1999).

Door de administratie werden alle nog eventueel te subsidiëren projecten in kaart gebracht. Hierbij werd vastgesteld dat het totale budget opgenomen in de initiële begroting 2000 weliswaar toereikend was, doch dat een herverdeling zich opdroeg tussen enerzijds de realisaties bestemd voor huurwoningen en deze bestemd voor koopwoningen. De minister heeft daarom voorgesteld om 166 miljoen frank van basisallocatie 63.66 (luik huurprojecten) over te dragen naar basisallocatie 63.67 (luik koopprojecten). Hiermee kan het door de VHM ingediende investeringsprogramma voor de subsidiëring van koopprojecten in de kernen gefinancierd worden. In de nabije toekomst zal het volledige krediet van basisallocatie 63.66 overgedragen en besteed kunnen worden binnen de eigendomssector. De overige aanpassingen zijn ofwel een gevolg van een veralgemeende doorvoering van het principe van desindexatie ofwel een verschuiving van betalingskredieten. Zo worden de betalingskredieten die teveel geraamd werden voor de dotatie aan de VHM voor de investeringsprogramma's tot 1996 (ba 31.03 en 31.04) overgedragen naar het grond- en pandenbeleid in het kader van het recht van voorkoop (ba 31.05) aangezien hier een betaling meestal vrijwel onmiddellijk volgt op een vastlegging. Wat betreft de aangekondigde uitwerking van de subsidieregeling bij uitoefening van het recht van voorkoop, deelt de minister mee dat een ontwerp van besluit zo goed als gefinaliseerd is en spoedig ter goedkeuring zal voorgelegd worden aan de Vlaamse regering.

II. Bespreking

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

De heer *Mark Van der Poorten* merkt op dat de aanpassingen aan de begroting Binnenlandse Aangelegenheden beperkt blijven. De verhogingen die worden doorgevoerd zijn te kaderen in het licht van de komende gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Acties die leiden tot de bekendmaking van deze verkiezingen én tot het beklemtonen van

het belang ervan, zijn belangrijk en moeten voldoende ondersteund worden. Dat is ook het geval voor de inspanningen tot vorming van lokale mandatarissen. Wanneer daar meer middelen voor uitgetrokken worden is dat positief. Wat de vorming van mandatarissen betreft, moet er echter op gewezen worden dat het grootste werk pas zal beginnen na de verkiezingen wanneer de nieuwe mandatarissen zullen aantreden. Hiervoor zouden er bij de volgende begroting ook middelen moeten worden uitgetrokken.

De heer Van der Poorten vraagt naar de realisaties inzake de uitbouw van het geïntegreerd loket in de gemeente. Welke pilootprojecten werden ontwikkeld en wat kosten die projecten ? Hoe staan de gemeenten zelf tegenover die projecten ?

De spreker verwijst naar de werkgroep die op 10 december 1999 opgericht werd en die de specifieke problematiek van de Gesco's zou onderzoeken. Wat is de stand van zaken in die werkgroep en hoe benadert zij die problematiek ? Is het de bedoeling dat die werkgroep ook oplossingen aanreikt voor de vele vragen die er zijn rond de regularisering van de Gesco's ?

De heer Van der Poorten brengt in herinnering dat er een financiële balans van de subsidiestromen die naar de gemeenten vloeien, in het vooruitzicht werd gesteld. Werden daartoe al aanzetten gegeven ? Wanneer zal dergelijke balans ter beschikking zijn ?

De spreker vraagt waarom de kredieten bestemd voor de subsidiëring van projecten inzake interlokale samenwerking worden verminderd. Zijn er minder projecten dan aanvankelijk gedacht ? Is het eventueel mogelijk dat er een interlokale samenwerking totstandkomt tussen gemeenten die in eenzelfde interpolitiezone zijn gelegen ?

De heer Van der Poorten verwijst naar het zopas door de regering goedgekeurde ontwerp van decreet houdende het Geografisch Informatie Systeem Vlaanderen (GIS). Hierdoor zullen nieuwe verplichtingen voor de gemeenten gecreëerd worden, zij het dat het gaat om een bijzonder nuttig instrument. Kunnen de gemeenten die willen meewerken aan de uitbouw van het GIS worden ondersteund ? Is het niet aangewezen het advies van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur over deze aangelegenheid in te winnen, om de financiële repercussies te laten inschatten ?

Mevrouw Hilde De Lobel meent dat er bij deze begrotingscontrole weinig fundamentele wijzigingen

worden voorgesteld. Ze stelt vast dat het budget voor opleiding van mandatarissen wordt verhoogd van 3 naar 8 miljoen frank. De Vlaams Blok-fractie is verheugd over die stijging, hoewel men het bedrag van 8 miljoen frank nog ontoereikend vindt. Verder wordt met het oog op de voorlichtingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen het budget opgetrokken van 33 naar 60 miljoen frank. Is er in het kader van die budgetten ook aandacht voor de districtraadsverkiezingen ? Momenteel heerst er omtrent die verkiezingen immers een absolute onduidelijkheid.

De heer Francis Vermeiren vraagt welke budgetten voor vorming van mandatarissen de vorige spreker dan wel voldoende vindt.

De heer Jan Penris stelt in dit verband dat het budget voor vorming wel substantieel wordt opgetrokken. De vraag is echter of een bedrag van 8 miljoen frank voldoende is, rekening houdend met het feit dat nog niet alle geïnteresseerden aan de vormingscursussen hebben kunnen deelnemen en dat eigenlijk ook (kandidaat-)provincieraadsleden en districtraadsleden een vorming zouden moeten kunnen krijgen.

De heer Francis Vermeiren meent dat men het belang van de vorming ook niet mag overdrijven. De huidige generatie gemeentemandatarissen heeft bijvoorbeeld die opleiding niet gehad en heeft het toch niet zo slecht gedaan. Men mag volgens de spreker niet de indruk wekken dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de lokale mandatarissen bij de regering zou liggen. Iemand die zich als mandataris ten dienste van de gemeenschap wil stellen, moet voor zichzelf eigenlijk de verplichting inbouwen om zich voldoende in de materie te scholen. Ook de vormingskredieten die ter beschikking worden gesteld van de politieke partijen, laten overigens de mogelijkheid om vormingsinitiatieven te ontwikkelen. De spreker is met andere woorden van oordeel dat men niet noodzakelijk betere mandatarissen krijgt door meer vormingsmiddelen te voorzien of door de mandatarissen een beter statuut te bezorgen. Men heeft vooral verantwoordelijke mensen nodig die zich willen inzetten en die de job graag doen. Dit bereikt men niet met geld alleen.

De heer Jan Penris merkt op dat voor de begeleidende maatregelen voor de komende verkiezingen het budget met 27 miljoen frank wordt verhoogd, waarvan 5 miljoen frank wordt verantwoord door de verhoging van het vormingsbudget. Waarvoor zijn die andere 22 miljoen frank dan bestemd ?

De heer *Francis Vermeiren* verwijst naar zijn tussenkomst bij de bespreking van de initiële begroting 2000, meer bepaald in verband met de raming van de opbrengst van de opcentiemen op de onroerende voorheffing (*Parl.St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 15/5-A, blz 17). De minister heeft de gemeentebesturen in dat verband een interpretatiemogelijkheid gegeven bij het opmaken van de gemeentebegroting. In die zin werden er door de minister ook instructies gegeven. De spreker moet echter vaststellen dat een in die zin opgemaakte begroting niet wordt goedgekeurd door de provincie Vlaams-Brabant. Op die manier worden de instructies van de minister in feite genegeerd door het provinciebestuur en wordt het betrokken gemeentebestuur verplicht een nieuwe begroting in te dienen. Wat is het standpunt van de minister in deze aangelegenheid?

De heer *Dirk De Cock* merkt op dat er bijzonder weinig aanpassingen worden voorgesteld naar aanleiding van deze begrotingscontrole. Men zou kunnen stellen dat de begroting initieel goed werd opgemaakt. De spreker verheugt er zich over dat de Imal-so-problematiek nu geregeld wordt en dat het budget voor vorming van mandatarissen substantieel wordt opgetrokken. Het is alleszins positief dat er nog voldoende middelen worden voorzien voor verdere vorming nadat de nieuwe gemeenteraden zijn geïnstalleerd. De heer De Cock vraagt verder nog naar de stand van zaken met betrekking tot de aangekondigde éénloketsfunctie in de gemeenten.

De heer *Herman De Loor* verheugt zich erover dat voor de vorming van lokale mandatarissen meer middelen worden uitgetrokken. Hij vraagt wel om ook aandacht te besteden aan de vorming van provincieraadsleden. Ook voor die doelgroep, die toch ook democratisch wordt verkozen, zouden er vormingscursussen moeten worden ingericht. De spreker neemt verder met voldoening acte van het voornemen om voor de ondersteuning van de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur twee extra medewerkers te voorzien. Tijdens de gedachtewisseling met de voorzitter van de Hoge Raad is immers duidelijk geworden dat er nood is aan bijkomende inhoudelijke ondersteuning. De spreker vraagt dat die mensen zo vlug mogelijk in dienst zouden kunnen treden.

STEDELIJK BELEID

Mevrouw *Anny De Maght-Aelbrecht* herinnert aan de belofte die er naar aanleiding van de bespreking

van de initiële begroting 2000 werd gedaan, namelijk dat men inzake het SIF zou gaan naar een vereenvoudiging. Men moet een snellere en autonomere werking op het lokale vlak mogelijk maken. De spreker hoopt dat er naar aanleiding van de begroting 2001 aanpassingen in die zin zullen komen. De SIF-gelden moeten bovendien een juiste en correcte bestemming krijgen. Dat moet alleszins goed gecontroleerd worden. Wat echter het voorstellen van projecten betreft, moet men de gemeenten meer vrijheid laten.

De heer *Bart De Smet* merkt op dat in de regeringsverklaring en ook in de beleidsnota tal van initiatieven werden aangekondigd in het kader van het stedelijk beleid (verhoging van de SIF-middelen, omvorming van het SIF tot een stedelijk fonds, oprichting van een stadsvernieuwingsfonds, ...). Van al die initiatieven is tot op heden weinig in huis gekomen. De spreker hoopt dat de nieuwe minister bevoegd voor Stedelijk Beleid meer initiatieven aan de dag zal leggen. In tegenstelling tot het gebrek aan Vlaamse initiatieven staat dat op federaal niveau minister Picqué wel bijzonder actief is, in die mate zelfs dat die zich met zijn initiatieven op de Vlaamse bevoegdheidsdomeinen begeeft. De CVP-fractie heeft daarom een belangenconflict ingeroepen. Het stedelijk beleid is immers duidelijk een Vlaamse aangelegenheid.

De spreker is benieuwd naar de visie van de minister inzake het stedenbeleid. De stedelijke problemen zijn alleszins voldoende bekend: leegstand en verkrotting, het verdwijnen van handelscentra, verzwakking van het sociaal weefsel, het verdwijnen van de groene gordels rond de steden door de ontvolking van de steden, enzovoort. Volgens de spreker werden er onder de vorige regering in budgettair moeilijkere omstandigheden toch aanzienlijke inspanningen geleverd voor de steden. Nu er een grotere budgettaire ruimte is, wordt die helaas niet aangewend om de problemen in de steden te verhelpen. Een stedenbeleid moet niet gezien worden in tegenstelling tot een plattelandsbeleid. Als men niet snel ingrijpt zullen onze steden binnen afzienbare tijd geen steden meer zijn en zal er ook geen platteland meer zijn. Een stedenbeleid moet ook dringend worden uitgewerkt om het democratisch deficit in bepaalde grootsteden tegen te gaan.

Gelet op de nog recente overdracht van de bevoegdheid Stedelijk Beleid aan de minister, verwacht de spreker niet dat die nu al een kant en klaar beleid kan voorleggen om het tij in de steden te keren. De CVP-fractie wil alleszins op een constructieve manier meewerken aan het stedenbeleid.

De heer *Francis Vermeiren* kan niet akkoord gaan met de stelling dat de vorige minister voor Stedelijk Beleid, die slechts 9 maand die bevoegdheid waarnam, in gebreke zou zijn gebleken. Hij wijst erop dat bepaalde partijen gedurende ruim 40 jaar de gelegenheid hebben gehad om het stedenbeleid mee vorm te geven.

De heer *Dirk De Cock* wil in het kader van de discussie over het SIF de problematiek van de centrumsteden onder de aandacht brengen. Ook centrumsteden als Lokeren of Zele tellen een hoog percentage aan kansarme allochtonen. Het grootstedelijk beleid zoals dat nu ontwikkeld is, gaat in grote mate aan die kleinere steden voorbij. De problematiek in die kleinere steden is analoog aan die van de grotere steden, zij het dat de schaal kleiner is. In die gemeenten is enige ongerustheid waar te nemen omdat zij vrezen uit de boot te vallen doordat de aandacht nu te eenzijdig op de grotere steden is gericht.

Mevrouw *Hilde De Lobel* stelt vast dat er in deze begrotingscontrole bijzonder weinig wijzigingen aan het SIF worden aangebracht. De argumenten die naar aanleiding van de bespreking van de initiële begroting 2000 werden aangebracht door haar fractie, blijven dan ook geldig. De spreker wijst op het feit dat een aantal OCMW's in de problemen komen met hun reguliere werking ingevolge de opname van de bijzondere dotatie in de SIF-middelen. Dit knelpunt werd ook heel uitdrukkelijk aangebracht naar aanleiding van de gedachtewisseling van 23 maart jongstleden met een delegatie van de VVSG (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1999-2000, nr. 261/1, blz. 14). De vorige minister bevoegd voor Stedelijk Beleid heeft een aantal SIF-projecten van de stad Antwerpen afgewezen omdat het volgens hem ging om projecten die onder de reguliere werking moesten vallen. De ingediende SIF-projecten moeten immers nieuw en innoverend zijn. De spreker is hier geenszins gelukkig mee. Doordat er voortdurend moet geïnvesteerd worden in nieuwe, fantasierijke projecten komt immers de reguliere werking voor de welzijnsprojecten in het gedrang.

De heer *Herman De Loor* roept op tot voorzichtigheid inzake het pleidooi om een grotere autonomie toe te kennen aan de gemeenten wat de besteding van de SIF-middelen betreft. In zijn eigen regio heeft hij immers moeten vaststellen dat er middelen worden uitgegeven voor zaken waarvoor het SIF zeker niet is opgericht. De spreker beseft dat ook kleinere steden en gemeenten te kampen hebben met kansarmoede en achterstelling. Dat neemt niet weg dat hun problemen qua schaal niet te vergelijken zijn met die van de grootsteden. De mees-

te middelen moeten dan ook naar de grootsteden blijven gaan.

De heer *Mark Van der Poorten* kent eveneens enkele voorbeelden van een verkeerd gebruik van SIF-middelen. Zo worden er in een gemeente bijvoorbeeld SIF-middelen ingezet voor de muziekacademie. Het is wel zo dat SIF-middelen niet louter naar de welzijnssector moeten gaan. Het SIF werd immers ook opgericht om infrastructurele ingrepen te doen ten einde de leefomgeving te verbeteren. Dergelijke investeringen zijn absoluut noodzakelijk. Verder is de spreker van oordeel dat de huisvesting een cruciale hefboom moet zijn in het stedelijk beleid. Via renovatie en nieuwbouw moet men in bepaalde buurten de nodige stimuli tot herwaardering kunnen geven. In dit kader vraagt de heer Van der Poorten of het in het regeerakkoord aangekondigde stadsvernieuwingfonds effectief zal worden opgericht. Hij verwijst verder naar de intussen afgeschafte herwaarderingsgebieden, die volgens hem een goed instrument waren om in bepaalde achtergestelde gebieden aan infrastructuurwerken en huisvesting te doen. Een gelijkaardig instrument als de vroegere herwaarderingsgebieden zou ook in het kader van het huidige stedelijk beleid waardevol kunnen zijn.

HUISVESTING

Inzake de recente herverdeling van bevoegdheden in de Vlaamse regering, suggereert mevrouw *Veerle Heeren* dat de minister zijn titel zou aanpassen, omdat hij nu persmededelingen over huisvesting en stedelijk beleid verspreidt zonder dat die beleidsdomeinen in zijn titel voorkomen. De spreker stelt zich verder vragen over de rechtszekerheid van de maatregelen die door de vorige minister bevoegd voor Huisvesting en Stedelijk Beleid werden genomen.

De spreker merkt op dat minister Anciaux bij de bespreking van de begroting 2000 aankondigde dat er naar aanleiding van de begrotingscontrole eventueel extra middelen zouden worden vrijgemaakt voor huisvesting. Op bepaalde domeinen is dat ook gebeurd. De kredieten bestemd voor het stelsel van de verzekering tegen inkomensverlies worden met 19 miljoen frank verhoogd. Voor diegenen die een eigen woning wensen te verwerven, is dat goed nieuws. Het bewijst ook dat er daadwerkelijk vraag is naar stimulansen tot het verwerven van een eigen woning. De regering zou daarom best de nodige middelen uittrekken om een degelijk stelsel ter bevordering van de eigendomsverwerving op te

zetten. Kan de minister enige toelichting geven over de overheveling van een bedrag van 166 miljoen frank van de huursector naar de koopsector ?

Mevrouw Heeren stelt vast dat ook de vastlegingskredieten voor de investeringssubsidies voor de huur- en de koopsector worden verhoogd. Daarmee worden wel meer middelen uitgetrokken voor de huisvestingssector, maar de in de begroting 2000 ingeschreven ongelijke behandeling tussen de huur- en de koopsector wordt niet ongedaan gemaakt.

Verder worden de subsidies voor de personeels- en werkingskosten van de SVK's meer dan verdubbeld (32,6 naar 71,0 miljoen frank). De SVK's vervullen een belangrijke aanvullende rol op het vlak van de huisvesting. Betekent deze verhoging dat er een toename van het aantal erkende SVK's mag verwacht worden ? Wordt er bij nieuwe erkenningen ook rekening gehouden met de geografische spreiding van de SVK's ? Het is alleszins belangrijk om blinde vlekken in te vullen.

De spreker vraagt hoe ver het staat met de concrete uitvoering van het stelsel van de alom aangekondigde renteloze renovatieleningen. Gaat dat ooit nog werkelijkheid worden ? Heel wat jonge gezinnen wachten op een signaal van de overheid en stellen hun beslissing uit omdat dat signaal niet komt.

Mevrouw Heeren verwijst naar de opmerking van het Rekenhof dat er geen aanpassingen voorzien worden van de basisallocaties met betrekking tot de investeringsuitgaven in verband met de bouw en/of verbouwing van sociale huurwoningen door gemeenten, OCMW's, de VHM of door haar erkende maatschappijen in het kader van inbreidingsprojecten in kansarme buurten, en dit niettegenstaande het feit dat er een tekort aan ordonanceringskrediet (OK) zou zijn op deze allocaties. Wat is daar de reden van ?

Ten slotte stelt de spreker vast dat de minister een audit aankondigt over de financieringsstromen. Is er daaromtrent niet reeds een aanbesteding gebeurd en werd die opdracht niet toegekend aan het HIVA ?

De heer *Jan Penris* vraagt of er reeds kredieten werden ingeschreven voor de audit, hetzij in de initiële begroting hetzij in de begrotingsaanpassing.

Mevrouw *Ann De Martelaer* verwijst naar het voornemen van de regering om 15.000 extra sociale woningen te voorzien. De nieuwe minister van

Huisvesting heeft via een persmededeling aangekondigd om die inspanning nog te vergroten tot 20.000 sociale woningen. De spreker is ook verheugd dat de SVK's extra financiële stimulansen zullen krijgen. Om de door de regering vooropgestelde doelen te bereiken, zullen er echter nog heel wat inspanningen moeten worden geleverd. Heel wat gemeenten beschikken momenteel nog niet over sociale woonprojecten en willen die vaak ook niet op hun grondgebied. Vaak voelen ze niet de sociale noodzaak om op dat vlak een beleid te voeren. De spreker roept op tot een nauwe samenwerking tussen huisvesting en ruimtelijke ordening. Gemeenten moeten op hun sociale plichten gewezen worden en in die zin ook sociale woonprojecten indienen.

Ook de heer *Dirk De Cock* heeft vastgesteld dat de minister een substantiële inhaalbeweging wil doen op het vlak van extra sociale woningen. Dat is ook nodig, o.m. om tegemoet te komen aan een aantal demografische ontwikkelingen (bijvoorbeeld meer eenoudergezinnen). De spreker is verheugd dat de minister streeft naar een betaalbare huisvesting van goede kwaliteit. De minister wil daarbij blijkbaar ook de inbreng van de private markt stimuleren. De spreker hoopt dat daarbij voldoende controle zal worden uitgeoefend. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat er ondermaatse producten worden afgeleverd, zoals in het verleden met privé-initiatieven al is gebeurd.

De heer *Francis Vermeiren* vermoedt dat de tussenkomst van de vorige spreker over de kwaliteit van de sociale woningen betrekking heeft op Domus Flandria. De spreker verwijst in dat verband naar de werkzaamheden van deze commissie tijdens de vorige legislatuur, toen deze problematiek regelmatig besproken is.

De heer Vermeiren is van oordeel dat, om de doelstelling van 20.000 extra sociale woningen te bereiken, men een gunstig klimaat om te bouwen moet creëren. Dat moet onder meer via de fiscaliteit gebeuren. De Vlaamse regering heeft hier oog voor en het zou goed zijn dat ook het federale niveau hier meer aandacht aan zou besteden. Dan zal er een groter aanbod ontstaan aan kwalitatieve woningen die ingevolge de concurrentie ook betaalbaar zullen zijn. Daarnaast moeten de huurcheques gestimuleerd worden. De spreker heeft alleszins de indruk dat er een kentering in de geesten heeft plaatsgevonden en dat men nu in de goede richting aan het evolueren is.

De heer Vermeiren roept wel op tot enige voorzichtigheid met betrekking tot het stimuleren van

de SVK's. Voor het voeren van een sociaal beleid is in eerste instantie de gemeente en meer in het bijzonder het OCMW het aangewezen orgaan. Het is op dat niveau dat er initiatieven moeten worden genomen voor kansarmen. In feite zou het OCMW initiatieven zoals de SVK's moeten overkoepelen. De spreker is niet gekant tegen SVK's, maar hij wijst er wel op dat er daar geen democratische controle op is. Hij kent weliswaar een aantal goedwerkende SVK's, maar die werken wel telkens samen met de Woonwinkels en/of het OCMW. Men moet dus opletten met het creëren van een alternatief circuit, dat vooral middelen nodig heeft om het eigen personeel te betalen.

De heer *Mark Van der Poorten* verwijst naar uitspraken van de minister om de private bouwmarkt te activeren en van de minister-president over publiek-private samenwerking (PPS) om infrastructuur te realiseren. De spreker is hier in principe niet tegen gekant, maar hij verwijst in dit kader toch naar de niet zo positieve ervaringen met Domus Flandria. Wil de regering de PPS-formule ook inzetten voor het realiseren van huisvestingsprojecten?

De spreker beseft dat parlement en regering inzake het aanbod aan extra sociale woningen voor een enorme uitdaging staan. Hij merkt op dat er zich een manifest gebrek voordoet aan afgewerkte aanbestedingsdossiers. Daarvoor worden verschillende redenen aangehaald zoals de aanstelling van architectenbureaus ingevolge de mededingingsregels, twijfels die er zouden zijn inzake de beheersovereenkomsten tussen het Vlaams Gewest en de VHM, de voorziene doorlooptijden in de procedure die al te lang zijn, problemen met adviezen bij Stedenbouw, de terughoudendheid bij de lokale besturen om projecten op te zetten, enzovoort. Dit zijn volgens de spreker elementen die bijdragen tot een soort malaise in de sociale huisvestingssector. De aanslepende procedures om een project te verwezenlijken leiden met andere woorden tot moedeloosheid.

De *minister* merkt in dit verband op dat er heel wat verschillen zijn tussen de maatschappijen. In een aantal gevallen is er bij de bestuurders geen sprake van moedeloosheid, maar moeten ze eerder wakker geschud worden om initiatieven te nemen.

De heer *Mark Van der Poorten* erkent dat er heel wat actieve maatschappijen zijn, maar anderzijds heerst bij heel wat mensen in de sector een gevoel van moedeloosheid. Dat gevoel heeft te maken met de lang aanslepende procedures. De hierboven aangehaalde redenen van vertraging zijn volgens

de spreker heel juist, maar hij wil er nog een element aan toevoegen. Men heeft aan de verschillende huisvestingsactoren gevraagd om de projecten te heroriënteren naar inbreidingsgerichte projecten. Intussen is men bezig een structuurplanning op te maken. In dergelijke inbreidingsprojecten heeft men – zeker in verstedelijkte gebieden – vaak te maken met versnipperde eigendommen, hetgeen de verwerving van gronden heel moeilijk maakt. Omdat de structuurplanning nog niet voltooid is, kan men nog niet werken met BPA's. Op die manier komt men in een vicieuze cirkel terecht. In verstedelijkte gebieden stelt zich dus het grote probleem dat men de verwervingsprocedures niet in de hand heeft. Men heeft dan onteigeningsbesluiten nodig, maar dan komt men bij de federale regelgeving terecht. Die regelgeving maakt het zeer moeilijk om tot verwerving over te gaan. Indien men er als gemeente of bouwmaatschappij in slaagt om meerdere eigendommen te verwerven maar geconfronteerd wordt met één eigenaar die niet wenst te verkopen, dan kan het project niet doorgaan. Rekening houdend met deze elementen, lijkt het de spreker bijzonder moeilijk om de doelstelling van 15.000 of 20.000 extra sociale woningen te realiseren binnen deze legislatuur. In zijn eigen gemeente werd een woonbehoeftestudie opgesteld met een planning tot 2007 en ook daar zullen de doelstellingen nooit gehaald kunnen worden. Dit is te wijten aan het feit dat men niet zelf kan beslissen over aangepaste verwervingsinstrumenten.

De heer *Herman De Loor* is verheugd over het voornemen van de minister om het aantal extra sociale woningen op te trekken van 15.000 naar 20.000. De spreker wijst erop dat sommige sociale kavels nu al uitgerust zijn. Hij betreurt het feit dat er nu heel wat reeds uitgeruste gronden liggen, die evenwel niet gebruikt mogen worden omdat uit de woonbehoeftestudies is gebleken dat er daar (nog) geen behoefte is aan extra woningen. De spreker durft dit te betwijfelen en is van oordeel dat de woonbehoeftestudie reeds gedeeltelijk achterhaald is. Hij vraagt de minister hieraan de nodige aandacht te besteden. Hij wijst er verder op dat ingevolge de maatschappelijke evolutie (alleenstaanden, eenoudergezinnen) er een enorm gebrek is aan sociale woningen. Hij pleit er dus voor die gronden aan te wenden die reeds uitgerust zijn.

De spreker is blij met de verhoging van de kredieten voor de SVK's. Wel moeten de lokale overheden bij de werking van de SVK's betrokken worden. Alleszins hebben de SVK's in de toekomst een belangrijke rol te vervullen in de sociale huisvesting.

III. Antwoorden van de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport

BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN

Met betrekking tot de problematiek van de vorming in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen, stelt de minister dat het vooral de bedoeling was om de technische drempel naar het gemeentelijk beleid te verlagen en niet zozeer om zoveel mogelijk mensen te vormen. Tegelijk kon het positief denken over democratie op lokaal vlak worden gestimuleerd. In die zin was de campagne zeker een groot succes. De minister wil onderzoeken of er ook voor de districtsraden een aanbod moet worden ontwikkeld. Hij vraagt zich wel af of de stad Antwerpen op dat vlak zelf geen initiatief kan nemen. Wat de provincieraaden betreft, stelt de minister dat die minder herkenbaar zijn dan de gemeentebesturen, zodat er daarvoor een geheel andere, minder gerichte campagne had moeten worden ontwikkeld. Hij verklaart wel te willen werken aan een pact met de provincies, naar analogie met het pact met gemeenten en OCMW's. In het kader van een dergelijk pact kan een vorming voor provincieraadsleden worden overwogen. Niettemin stelt zich de vraag of de representatieve vereniging van de provincies, de VVP, niet zelf een initiatief kan nemen. Uiteindelijk gaat het in totaal slechts om 470 provincieraadsleden. In enkele provincies werden trouwens initiatieven in die zin genomen.

De minister verduidelijkt dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de vormingsinitiatieven enerzijds en de informatiecampaagne anderzijds in het kader van de komende verkiezingen. De informatiecampaagne die recent via diverse media heeft plaatsgevonden, heeft ongeveer 20 miljoen frank gekost. Voor de opstart van de website Infolijn is momenteel een bedrag van 15 miljoen frank voorzien. Dat is niet gering maar het is de bedoeling om kwalitatieve en professionele informatie te brengen. Ook de bekendmaking van de verkiezingsresultaten valt onder dat laatste bedrag. Er zal vlak voor de verkiezingen nog een ondersteunende campagne gelanceerd worden, waarin vooral de waarde van iedere individuele stem zal worden benadrukt. De prijs van die campagne wordt op ongeveer 15 miljoen frank geraamd.

Wat het geïntegreerd loket betreft, stelt de minister dat er daarvoor een interdepartementale werkgroep werd opgericht. Er werden nog geen echte beslissingen genomen. Wel is het al duidelijk dat het unieke loket een aantal loketten zal omvatten. Om een en ander werkbaar te houden zal men

moeten evolueren naar eerder thematische loketten, bijvoorbeeld rond welzijn, openbare werken, financiële aspecten, enzovoort. In de loop van de volgende maanden zal over die evolutie meer duidelijkheid kunnen worden verschaft.

Inzake de problematiek van de Gesco's werd een aparte werkgroep opgericht, omdat men die wil loskoppelen van de problematiek van de andere 'nepstatuten' (Dac e.d.). De technische werkgroep kwam reeds samen op 4 april, 4 mei en komt terug samen op 25 mei. Men beschikt intussen over de nodige basisgegevens via de RSZPPO. Die gegevens worden momenteel geanalyseerd. Op de vergadering van 25 mei staat op de agenda : regularisering naar contractuele of naar statutaire ambtenaar, de instap in de derde loonschaal, invoer werkgeversbijdrage RSZPPO, ... De verschillende technische onderdelen van dit complexe dossier, waarbij 30.000 mensen betrokken zijn, worden dus verduidelijkt. De minister beseft dat de weerslag op de gemeentelijke financiën een voortdurende bekommernis moet zijn. Een eerste ruwe schatting van die weerslag bedraagt 4 à 5 miljard frank.

De heer *Mark Van der Poorten* vraagt hoe die opgerichte werkgroepen (unieke loket, Gesco) zijn samengesteld. Zetelen er ook mensen in uit de gemeentelijke praktijk, zoals schepenen of gemeentesecretarissen ?

De minister antwoordt dat de werkgroep inzake de Gesco's samengesteld is uit medewerkers van een aantal kabinetten (Binnenlandse Aangelegenheden maar ook Werkgelegenheid), de betrokken administraties en de VVSG. Naargelang de besproken problematiek (bijvoorbeeld pensioenen) wordt die werkgroep aangevuld met de experts die men nodig heeft. Op het kabinet Binnenlandse Aangelegenheden wordt het dossier opgevolgd door de heer Jean Doumen, die als hoofd van het personeel van de stad Genk en als lid van VVSG-werkgroepen zeer goed met de problematiek bekend is.

Inzake de interlokale samenwerking, hoopt de minister nog voor het zomerreces het ontwerp van decreet op de intergemeentelijke samenwerking te kunnen voorleggen aan de Vlaamse regering.

Volgens de minister moet het in voorbereiding zijnde GIS-decreet een besparing betekenen voor de gemeenten. Men wil evolueren naar een volledig gedigitaliseerd databestand van de kadastragegevens en van het gehele openbaar domein. Nu moet men telkens opnieuw opmetingen verrichten voor alle openbare werken en nutswerken. De kostprijs daarvan is zeer hoog. In de aanvangsfase

zullen er zeker een aantal investeringen moeten gebeuren door de gemeenten (apparatuur, opleiding), maar op termijn zal het GIS een enorme besparing inzake middelen en mensen betekenen. De minister waarschuwt voor een aantal privé-kapers op de kust die grof geld trachten te verdienen aan het hele GIS-gebeuren. Hij suggereert dat men zeer behoedzaam zou zijn wat betreft het intekenen op aangeboden opleidingsprogramma's aan hoge kostprijs. Op dit ogenblik hebben dergelijke opleidingen geen zin. Men wacht beter tot de nodige instructies vanuit de Vlaamse overheid worden verstrekt. Gemeenten moeten momenteel ook nog geen grote aankopen van apparatuur doen. Om goed te werken moeten de gebruikte systemen immers compatibel zijn. Men dient zich dus goed te informeren vooraleer er beslissingen worden genomen.

Wat de door de heer Vermeiren aangebrachte problematiek over de interpretatie van de begrotingsinstructies betreft, stelt de minister dat de VVSG reeds lang een meer eenvormige benadering van het toezicht in Vlaanderen bepleit. Dat aspect is overigens ook opgenomen in het pact met de gemeenten. De regering zoekt momenteel naar formules om de provinciale gouvernementen iets meer bij het Vlaamse beleid te betrekken. Op die manier moet ook belet worden dat er verschillende interpretaties worden gegeven aan dezelfde onderrichtingen. Het is daarbij niet de bedoeling om het initiatiefrecht en de eigen aanpak van de gouverneurs volledig aan banden te leggen. Het streefdoel moet wel een gelijke behandeling van gelijke dossiers zijn. Wat het concrete dossier van de heer Vermeiren betreft, stelt de minister voor dat die zich wendt tot de administratie Binnenlandse Aangelegenheden.

STEDELIJK BELEID

De minister merkt op dat de bevoegdheidsherschikking in de Vlaamse regering, waardoor Stedelijk Beleid, Huisvesting en Binnenlandse Aangelegenheden nu onder eenzelfde minister ressorteren, als belangrijk voordeel heeft dat er meer lijn zal kunnen worden gebracht in een aantal initiatieven. Hij vraagt wel enkele weken de tijd om zich in de nieuwe beleidsdomeinen in te werken en om daaromtrent een samenhangende visie te ontwikkelen.

Wat de SIF-middelen betreft, stelt men vast dat die enigszins zweven tussen algemene financiering en projectfinanciering. Sommige commissieleden houden een pleidooi voor meer autonomie bij de be-

steding van de SIF-middelen. In dat geval zou men beter de SIF-middelen toevoegen aan het Gemeentefonds en de gemeentefondscriteria in een meer sociale richting herzien. Andere commissieleden vragen dan weer dat parlement en regering een aantal belangrijke thema's aanduiden, waarop de SIF-middelen dan lokaal moeten worden gericht. De minister is eerder voorstander van deze laatste mogelijkheid. Wel moeten parlement en regering zich beperken tot het uitzetten van de grote lijnen. De bureaucratie moet ook tot het minimum beperkt worden. Als echter de gemeenten vrij zouden beschikken over de SIF-middelen, worden die beter in de algemene financiering ondergebracht.

Voor de oprichting van een stadsvernieuwingfonds is in deze begroting geen bedrag ingeschreven. De minister zal daartoe voorstellen indienen voor de begroting 2001.

Wat de vraag naar een bijsturing van het SIF betreft, merkt de minister op dat men werkt met een driejarenprogramma 2000-2002. Het zou tegenover de lokale besturen niet correct zijn om eenzijdig vanaf bijvoorbeeld 2001 te gaan sleutelen aan de SIF-uitgangspunten of -middelen. Aangegane engagementen moeten worden nagekomen. De minister heeft een stand van zaken gevraagd van de toegewezen SIF-projecten, van de personeelsleden die daarin tewerkgesteld zijn en van de investeringsprojecten vanuit de SIF-middelen. Dat zijn belangrijke indicaties om te kunnen bepalen wat de eigenheid moet zijn van enerzijds het SIF en anderzijds het stadsvernieuwingfonds.

Een belangrijke discussie die eveneens zal moeten worden gevoerd, is die over de afbakening van de stedelijke gebieden. Dit is van belang om de vraag te beantwoorden of het stedenbeleid zich enkel moet richten tot de grootsteden of ook tot de centrumsteden en zelfs tot nog kleinere kernen. Ook de afbakening van de stedelijke gebieden in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is in dit debat van belang. De minister wil in dat debat echter de landelijke gebieden niet uit het oog verliezen. In sommige van die landelijke gebieden zoals de Westhoek of Haspengouw is de fiscale druk immers bijzonder hoog. Voor die gebieden zou er een compensatie kunnen worden uitgedacht via een herziening van de criteria van het Gemeentefonds. De minister besluit dat, gezien de lopende engagementen, eventuele herzieningen van het SIF alleszins pas in 2003 van start kunnen gaan.

De minister verklaart dat het de verdienste is van de vorige minister bevoegd voor Stedelijk Beleid dat er intussen in de administratie een cel steden-

beleid werd opgericht, die instaat voor een structurele ondersteuning van het beleid.

De minister is akkoord dat er een duidelijk Vlaams stedenbeleid moet worden gevoerd en dat de federale regering zich niet op dit Vlaamse bevoegdheidsdomein mag begeven. De Vlaamse regering heeft hieromtrent de afgelopen maanden overigens sterke signalen uitgezonden. Er moeten daarover dringend duidelijke afspraken worden gemaakt met het federale niveau.

Een van de belangrijkste uitdagingen is volgens de minister de vraag hoe men het inclusief beleid vorm kan geven. Het is duidelijk dat tal van bevoegdheidsdomeinen (ruimtelijke ordening, welzijn, tewerkstelling, mobiliteit, ...) een rol moeten spelen in het beleid ter versterking van de steden. De minister is voorstander van het herwaarderen van de formule van de ministeriële comités, waarbij verschillende ministers samen een inclusief beleid uitwerken. Een inclusief beleid moet immers meer zijn dan het op papier samenbrengen van initiatieven die ook voor de steden van belang zijn. Men zou meetbare doelstellingen moeten durven voorstellen.

HUISVESTING

De minister verklaart dat het niet essentieel is wat er precies in de titel van de minister staat. Alleszins heeft hij geen behoefte aan een titel die drie regels lang is. Wat de rechtszekerheid in verband met de beslissingen van de vorige minister van Huisvesting betreft, stelt de minister dat er geen probleem is zolang die beslissingen niet worden aangevochten. Tot op heden werd er op dat vlak geen enkele klacht ingediend of procedure ingeleid. Wie zou er overigens protesteren tegen bijvoorbeeld een toegerekende subsidie? De minister is ervan overtuigd dat er zich juridisch geen enkel probleem stelt omwille van het principe van de delegatie van bevoegdheden door de Vlaamse regering aan minister Anciaux. Die laatste minister heeft nu wel de voorkeur gegeven aan de absolute zekerheid en vandaar de bevoegdheden Huisvesting en Stedelijk Beleid overgedragen. Over afzienbare tijd zullen de beroepstermijnen verlopen zijn en kan er dus geen betwisting meer zijn.

De minister beaamt dat er voor de koopsector extra middelen (166 miljoen frank) zijn voorzien omdat de vraag naar eigendomsverwerving gestegen is.

Er kunnen nog aanvragen gedaan worden om als SVK te worden erkend. De minister wil een en ander rustig evalueren. Op dit ogenblik helpen de SVK's mee om ruim 2000 woningen te verhuren. In de totaliteit van de 2,3 miljoen woningen in Vlaanderen is dat een marginaal gegeven. Niettemin zijn de SVK's een belangrijke factor en moeten ze de kans krijgen om te groeien. Er zal volgend jaar wel moeten worden geëvalueerd in hoeverre die SVK's op termijn op een structurele ondersteuning kunnen blijven rekenen.

Inzake de renteloze leningen heeft de minister een gesprek gevraagd met de verantwoordelijken uit de administratie. Enerzijds gaat het om een krachtige, voluntaristische maatregel; anderzijds moet men durven onderzoeken of men met andere instrumenten (bijvoorbeeld goedkope renovatieleeningen) geen groter rendement kan halen, ook gelet op de meetbare doelstelling die de regering zich gesteld heeft. De minister wenst dit nog te onderzoeken en dus vandaag geen uitspraak te doen in de ene noch de andere zin.

Het is de minister niet bekend dat er reeds een audit inzake de financieringsstromen in de huisvestingssector zou zijn toegewezen. Het lastenboek van de audit waarop de minister doelt is intussen uitgeschreven. De aanbesteding zal nu worden georganiseerd. Vervolgens zal de toewijzing kunnen gebeuren. Voor de audit is in de begroting een bedrag van 20 miljoen frank ingeschreven.

De minister erkent dat er inzake sociale woningbouw nog veel inspanningen moeten worden geleverd. Daarvoor zal een totaalpakket aan maatregelen moeten worden getroffen. De minister geeft een geactualiseerd overzicht van het aantal sociale woningen op basis van VHM-gegevens (zie ook *Vr. en Antw.* VI. Parl. 1999-2000, 2 juni 2000, 1336-1341 (vr. nr. 120 DECALUWE)). Op vraag van de heer Vermeiren, verduidelijkt de minister dat de aangehaalde cijfergegevens betrekking hebben op het woningenbestand van de socialehuisvestingssector in de enge betekenis. Initiatieven van OCMW's en dergelijke zijn hierin niet opgenomen. Er zijn 127.000 sociale huurwoningen op een totaal woningenbestand van 2,239 miljoen, hetzij 5,68%. Er zijn grote regionale verschillen en ook binnen die regio's zelf treden er grote verschillen op. In Willebroek bijvoorbeeld is 15% van het totale woningenpatrimonium een sociale huurwoning, in Boom is dat 14% en in Genk 13%. Tientallen gemeenten tellen nauwelijks 1% sociale huurwoningen en een twintigtal gemeenten zelfs 0%. De vraag is dan in hoeverre er een meer sturend beleid moet worden gevoerd en in hoeverre dat verenigbaar is met het

principe van de gemeentelijke autonomie. Vanuit de Vlaamse overheid is de opdracht alleszins dat de Vlaamse middelen in de huisvestingssector zo goed mogelijk worden besteed. Er zou inderdaad moeten worden bijgestuurd daar waar de gemeenten zelf in gebreke blijven. De minister geeft hierbij de voorkeur aan positieve maatregelen in plaats van te werken met contingenten of quota. In die zin zal het subsidiestelsel iets selectiever moeten worden gebruikt.

De minister wil zijn beleid niet volledig richten op de sociale huurwoningen, die uiteindelijk slechts 5,5% van de totale woningenmarkt vertegenwoordigen. Hij suggereert ook die andere 95% woningen niet uit het oog te verliezen en ook op die markt in te werken via huursubsidies, leningen en andere instrumenten. De minister wil hieromtrent een nota laten uitwerken die nog voor het zomerreces in de commissie kan worden besproken.

Voor het jaar 2000 verwacht de minister dat er een aanvang wordt genomen met de bouw van 3.000 nieuwe sociale huurwoningen in de enge betekenis. 1.200 daarvan zullen gerealiseerd worden via het investeringsprogramma van de VHM. Het budget van de VHM werd overigens gevoelig opgetrokken tot bijna 5 miljard frank, waarvan 3,5 miljard frank is voorbehouden voor de realisatie van de sociale huurwoningen. Daarnaast werd in het kader van de rechtstreekse projectsubsidieering op basis van de besluiten van de Vlaamse regering van 19 december 1996 (SBR-subsidies) nog een programma goedgekeurd voor meer dan 2.000 nieuwe huurwoningen. Er is wel sprake van een overraming ten opzichte van het beschikbare budget, zodat men er mag van uitgaan dat er daarvan effectief zo'n 1.500 worden gerealiseerd. Verder zijn er nog projecten die zullen gerealiseerd worden met de eigen middelen van de socialehuisvestingsmaatschappijen en andere actoren en via verrichtingen van andere financierings- en subsidiëeringskanalen. De minister is ervan overtuigd dat men daarmee in het eerste jaar van deze legislatuur de 3.000 extra woningen moet kunnen halen. Samen met de andere maatregelen lijkt het de minister haalbaar om op het einde van de legislatuur uit te komen op 20.000 extra sociale woningen.

De minister is er zich van bewust dat er heel wat procedurele en andere hinderpalen zijn om in deze sector snel te werken. Woonbehoeftestudies zijn echter wel nodig indien men kwaliteit wil in de ruimtelijke ordening en de vrije ruimte wil beschermen. Ook moet er aandacht zijn voor een betere kwaliteit en meer esthetiek in de sociale huisvesting, hetgeen extra inspanningen zal vergen.

Wanneer er een herbestemming moet gebeuren van bijvoorbeeld oude industriegebouwen, moeten de bouwmaatschappijen bij de verwerving mogelijk iets doortastender optreden. De privé-sector slaagt daar doorgaans wel in. Vanuit de Vlaamse overheid moet er gewerkt worden aan vereenvoudigde procedures, zodat men tot snellere toewijzingen kan komen. Het knelpunt situeert zich echter niet zo zeer bij de toewijzingen. De minister heeft de indruk dat de bouwmaatschappijen nu wel beseffen voor welke opdracht zij staan.

Wat PPS betreft, verwijst de minister naar het lopende debat in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. Daar is ook het zogenaamde kenniscentrum aan bod gekomen, waarvoor een bedrag van 100 miljoen frank in de begroting is ingeschreven.

De minister vindt de kwaliteitsbewaking zeer belangrijk. Men moet ook lessen trekken uit de ervaringen met Domus Flandria. Ondanks alle goede bedoelingen die aan de oorsprong ervan lagen, stellen er zich problemen inzake de grootschaligheid, de leefbaarheid en de kwaliteit van de woningen. Men moet die ervaringen evalueren en er lessen uit trekken voor het beleid van de volgende jaren.

De minister verklaart dat er momenteel een screening wordt gemaakt van de beschikbare gronden voor de sociale huisvesting. De provincie Antwerpen is op dat vlak reeds volledig in kaart gebracht. Tegen het einde van het jaar zal de inventaris voor alle provincies klaar zijn. Het ligt voor de hand dat men, in overleg met de administratie Ruimtelijke Ordening, de reeds uitgeruste gronden snel moet kunnen activeren.

IV. Replieken

Mevrouw *Veerle Heeren* brengt haar vraag in herinnering met betrekking tot een opmerking van het Rekenhof over programma 62.40 (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 20/1, blz. 12*). Volgens gegevens van de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur is er voor 2000 een tekort aan ordonnanceringskredieten op deze basisallocaties ten bedrage van respectievelijk 109,1 miljoen en 382,6 miljoen frank. Het begrotingsontwerp voorziet echter geen aanpassingen van die basisallocaties. Wat is daarvan de reden ?

De *minister* beaamt dat door het Rekenhof wordt opgemerkt dat er voor een aantal basisallocaties

met betrekking tot investeringsuitgaven van programma 62.4 Huisvesting volgens de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur een tekort aan betalingskredieten dreigt. Dit heeft te maken met het betalingsritme van de vastgelegde kredieten voor sociale woonprojecten. De afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur kon slechts na de opmaak van de begroting 2000 vaststellen dat het vooropgestelde betalingsritme van het jaar (x-4), hetzij 72% van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar "x", niet werd gehaald in 1999 zodat het vooropgestelde betalingsritme van het jaar (x-5), hetzij 2%, sterk werd onderschat voor 2000. De reden hiervoor is een achterstand bij het indienen van schuldverderingen door de initiatiefnemers. Bij een eerste herverdeling in september 2000 zal hieraan tegemoet gekomen worden.

V. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000 – bevoegdheden van de heer Johan Sauwens – Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid – wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De verslaggever,

Bart DE SMET

De voorzitter,

Jan PENRIS
